

NOORD-BRABANDER.

Dingsdag 11 July

De prijs van het blad is f 3-00 per drie maanden; franco tot aan het naaste Postkantoor f 3-50.

Advertentien worden tegen betaling van 15 cents per regel, en de advertentien, Bekendmakingen en andere Stukken, behooren op ongezegeld papier, franco te worden ingezonden aan het Bureau van den Noord-Brabander te Hertogenbosch.

KERKELIJKE STAAT.

ROME.

Men heeft tijdingen uit Napels onder dagteekening van den 23 Junij. Volgens officiale opgave (daaronder de voorleden niet begrepen), beliep de bevolking op den 1 Januarij 1837 op 351,719 zielen. Op den 1 Januarij was dit cijffer tot 356,302 zielen gestegen. Gedurende den loop van het jaar 1837 hebben in die stad 28,464 sterfgevallen en 13047 geboorten plaats gehad.

De koerierwissel is hier tegenwoordig ongemeen leyendig en staat, naar men verneemt, hoofdzakelijk in verband met de aangelegenheden der Pruisische Bisschoppen. Men wij hier weten, dat bij de regering de tijding zou zijn ontvangen van de algeheele terugkeer des heeren van Bunsen door zijn hof, die tot dus verre nog slechts met verlof uit Rome afwezig was. Het is nog niet bekend of de legatieraad von Buch thans in de voorloopige waarneming der zaken van het gezantschap zal bevestigd worden. De Pruisische regering heeft den regeringsraad Bruggeman insgelijks teruggeroepen; hij zal Rome binnen weinige dagen verlaten. Uit deze maatregelen is hier zeer geneigd om af te leiden dat de Pruisische regering de laatste overtuiging van vaders zoo heeft overgevoerd, als men dit hier verwachtte, namelijk dat een verzoeking ademde geest gesteld; en men kan wel met zekerheid verzoeken dat de onderhandelingen over de punten in geschil derzelve eindelijkke beslechting nabij zijn.

Het feest van den H. Petrus en den H. Paulus was te Rome met veel plechtigheid gevierd geworden. Z. H. de Paus had het Vaticaan verlaten en zijn zomerverblijf, het Palazzo Quirinale, op den Monte Cavallo, betrokken.

De financiële toestand van het pausselijk gouvernement is in eenen bloeienden staat en er is geene sprake meer van nieuwe geldleeningen. Men verzekert dat Mgr. Altieri pausselijke nuntius te Weenen terug geroepen en met het purper in het aanstaande Consistorie bekleed, zal worden. Mgr. Piccolomini is tot Minister van Oorlog benoemd ter vervanging van Mgr. Fabrizio, overleden. Mgr. Viale, die zich naar Beijeren zal begeven in hoedanigheid van internuntius, is tot huisprelaat van Z. H. benoemd.

Eene naast aanverwante te Rome van Vorst de Talleyrand is alhier aangekomen. Men verzekert dat zij deze reis heeft ondernomen om haar geweten gerust te stellen. Sedert vele dagen heeft men alhier eene warmte van 25 tot 26 graden in de schaduw.

Uit Florence wordt van den 26 Junij gemeld, dat het toskaan- schik gouvernement voornemens is al de voorwerpen te doen ver- koopden die zich op de Galerij en het museum Piccolomini-Bellanti bevinden, waarvan de Catalogus zal worden uitgegeven.

Te Bocca d'Arno, twintig mijlen van Florence heeft men eene groote menigte ondheden gevonden. Een genootschap heeft zich gevormd om de opgravingen voort te zetten.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 18 July.

De bisschop van Galtre heeft aan al de staten van het Zwitsersche Bondgenootschap eene memorie ten behoeve der Katho- lijken van Glaris ingediend.

In de Courten van Bordeaux leest men het volgende: Op dit oogenblik wordt op het werf van Paludate een schip ge- bouwd, hetwelk den naam van Kuratius de Cheverus zal dra- gen. Deze hulde, gedaan aan de nagedachtenis van den prelaat, wijker zondenken, wijker uit het hart der geloovigen zal uit- gewischt worden, is waardig vermeld te worden.

ENGELAND.

LONDEN, den 13 July.

De Iersche armwet van maandag, in het Hoogerhuis, met eene meerderheid van twee en zestig stemmen aangenomen.

De Noord-Brabander wordt uitgegeven door de Noord-Brabander te Hertogenbosch.

De prijs van het blad is f 3-00 per drie maanden; franco tot aan het naaste Postkantoor f 3-50.

Lord Brougham heeft in het hoogerhuis verlangd, dat H. M. bi- adres verzocht zou worden, last te geven tot het overleggen van kopij der instructien, door de Admiraliteit uitgevaardigd, wegens het verhandelen van Sardijnische en andere schepen, om in Spaan- sche havens binnen te loopen, en van de mededeelingen der des- wege genomen besluiten aan de neutrale haven. Zijn Lordschap weidde in sterke bewoordingen uit tegen het onbillijke, en met alle beginselen van het regt der volken strijdige, dat, naar zijn oor- deel, in deze instructien zou gelegen zijn. Nadat verscheiden Mi- nisters getracht hadden zijne redenen te wederleggen, en ook Lord Wellington hen daarin ondersteund had, kwam het voorstel in rondvraag maar verviel, door het staken der stemmen, naardien zeven en vijftig leden zich voor, en een gelijk getal zich tegen de motie verklaarden.

In de noordelijke graafschappen van Engeland heeft laatstleden woensdag den 4 dezer, een allervreeslijks onweder van storm, hagel en plasregen vergezeld, gewoed. In de omstreken van Man- chester, Rochdale, Bolton en Bury is daardoor aanzienlijke schade veroorzaakt, en heeft men den dood van een aantal menschen en kinderen te betreuren, welke in de dorpen door het instrom- mend water zijn overvallen, of wier woningen in het water der op- gezette riviertjens bedolven zijn.

De jongste berigten uit de vereenigde staten, alhier, met de stoomboot the Greath Western ontvangen, die hare terugreis van New-York in minder dan dertien dagen volvoerd heeft, geven allen grond om te verwachten dat het bestuur der republiek ern- stig het Gouvernement te Canada zal medewerken, in het doen ophouden, en de schuldigen naar verdienste te straffen. Het Amerikaansch leger moest versterkt en een cordon troepen langs de oevers der Niagara getrokken worden; ook zouden, waar men zulks noodig oordeelde, nieuwe fortificatien worden aangelegd.

De President van Buren heeft den 20 Junij eene hoedschap aan het Congres gezonden, waarbij hij zich allezins bereid befoont om de goede verstandhouding met Engeland te bewaren.

Intusschen bleven de ongeregeldeheden nog altijd voortduren. On- geveer drie- of vierhonderd uitgewekenen, door zekeren Bill John- son aangevoerd, hadden zich, na in de stad Detroit wapenen ge- roofd te hebben, op canadeesch grondgebied verthoed, maar op de aannadering van Engelsche troepen de vlugt genomen.

Men verhaalde dat de gouverneur-generaal lord Durham, eer- lang den zetel der regering van Quebec naar Kingston zou verleg- gen.

De Noord-Amerikaansche stoomboot Pulaski, in de vaart tus- schen Charleston en Baltimore, is des avonds van den 14 dezer in volle zee verongelukt, waarbij een aantal passagiers en per- sonen van de equipage zijn omgekomen.

Ook de stoomboot Washington is den 18den dierzelfde maand, nabij den stroom Niagara, door brand vernietigd.

FRANKRIJK.

PARIS den 14 July.

Men leest in den Parijschen Moniteur het volgende:

Op dit oogenblik zijn versche stukken van 40 franken en 5 franken in omloop, welke zoo kunstig nagemaakt zijn dat een goud- smid dezelve onderscheidende reizen onderzocht heeft, zonder het be- drog te hebben kunnen ontdekken. Het vijf frankstuk heeft slechts de waarde van twee franken zilver en de veertig frankstukken hou- den alleen de waarde van negen franken aan goud in. Aan het do- geluid kan men het bedrag alleen kennen.

Aan het museum alhier zijn twee wilde honden opgebracht door den heer Alexander Birties, die op het eiland Cuba gevon- den zijn. De snuit dezer dieren is zeer langzaam en gelijk aan dat van een wild zwijn. De uithoeking dezer dieren in de hof

8781
schen en het eiland Cuba maakt alzoo een einde aan het geschied der geleerde akademisten die beweerden, dat Columbus geen honden op dat eiland had kunnen zien, aangezien er geene bestonden. De vermelding van de visserij, waaraan in het verslag over reisbeschrijving melding gemaakt wordt, niet anders dan jakhalzen, of een gewone lus, die in een hoek om de waf was. De merkwaardigste Echo, die men tot heeden kent, treft men te Villa Simonetta, bij Milaan, aan. Hij herhaalt een pistoolschot tot tachtig malen. Napoleon begaf zich dikwijls naar dit Villa om pistolen af te schieten en deze terugkaatsing kwam hem als de buitengewoonste zaak voor, die hij ooit gehoord had.

NEDERLANDEN.

HERTOGENBOSCH den 16 Julij.

Dezer dagen is in de residentie aangekomen Z. Exc. de Graaf *Hermans* Kommissaris van *Marzan*, gecommitteerd Minister van Sardinië aan het Nederlandsch Hof.

Het heeft Z. M. behaagd, aan den heer *A. Scheerboom*, te Amsterdam, een octrooi voor den tijd van 15 jaren te verleen, op de uitvinding van een toestel, om bij heet en drukkend weder, of bij een onzuiveren dampkring enz., in paleizen, bureaux, casernen, hospitalen en bijzondere woningen, ook op schepen, als mede in gevangenissen, de temperatuur te verkoelen, de lucht te zuiveren en te veraangemen.

Naar men verneemt zal de Regering eerstdaags overgaan tot de openbare aanbestedingen, betreffende den Rijn-spoorweg, waarvan het toezigt aan twee ingenieurs zal worden opgedragen, als een voor den weg van Amsterdam naar Utrecht, en den anderen van Utrecht naar Arnhem. Men verneemt tevens dat de werken, daartoe betrekkelijk, tot bespoediging, in onderscheiden vakken zullen worden aapbesteed.

Het verspreide gerucht dat door eenige dagbladen is medegedeeld dat de Persische hoofdstad Teheran door de Russische troepen bezet zou wezen, heeft in Engeland aanleiding gegeven, dat aan lord *Melbourne* in het hoogerhuis en aan lord *Palmerston* bij het huis der gemeenten gevraagd is, of de ministers officieel berigt ontvangen hadden van zoodanige hoogst gewichtige gebeurtenis, welke vraag door beide ontkennend is beantwoord; zoodat men het er voor mag houden dat deze tijding nadere bevestiging of geen geloof verdient.

Uit Weenen verneemt men, dat Z. M. Keizer *Ferdinand* aan Z. K. H. van *Prank* een bezoek heeft afgelegd, en dat de koninklijke orde geschonken heeft. Den 8 des avonds is Z. K. H. steeds onder den naam van graaf *von Buren* reizende, te München aangekomen en in het gouden Hert afgestapt. Hoogstdezelve zou, na eenige dagen in de Beijersche hoofdstad vertoefd te hebben, naar Wiesbaden vertrekken.

Uit Amsterdam wordt gemeld dat op het paleis aldaar vertrekken in gereedheid gebracht waren, ter ontvangst van Z. K. H. den Grootvorst *Alexander*, die aldaar verwacht wordt. Bij het bezoek dat men voornemens is met den Grootvorst in het huisje van *Czaar Peter* te Zaandam af te leggen verneemt men dat in dit huisje zelf aan den doorlichtigen gast en zijn gevolg een collation zal worden aangeboden, terwijl in daartoe ingerichte tenten voor de overige personaaljen ververschingen gereed zullen staan. Men zal aan dit bezoek de meeste plechtigheid bijzetten, onder anderen zal de aankomst en het vertrek der hooge personen met kanonschoten worden aangekondigd.

Te Rotterdam is met de stoomboot *Giraffe* uit Londen aangebracht de verwachtte char-a-bancs, welke voor den spoorweg tusschen Amsterdam en Haarlem bestemd is. De *Giraffe* heeft in minder dan 24 uren tijds de overtocht gedaan.

Volgens het Antwerpsche Handelsblad is de citadel van Antwerpen thans volkomen bewapend geworden, en wordt er nog met ijver aan de versterking gearbeid; men heeft onder anderen een klein fort voor den ingang van het kasteel aangelegd, dat de Schelde bestrijkt en met twaalf schoten kanons met 1000 witsers bewapend is.

Uit Zierikzee meldt men, dat het Z. M. behaagd heeft aan de heeren *Boeije* en *le Sage ten Broek* aldaar, uit het fonds der nationale afzetting een som van 7500 te schenken ter ondersteuning hunner pogingen tot verbetering van de zijdebelt op het eiland Schouwen, en een ander bedrag van 1000 te geven om de aanplanting van eene nieuwe soort van gestreepte draadgroen op de eilanden aldaar op kleine schaal te probeeren, en de aanplanting met *Acacia pseudo-acacia*. Men verneemt dat deze heeren, reeds een aanzienlijke kweek op van witte moerbe-zienboomen aangelegd en een groot gedeelte daarvan met 65,000 a 70,000 deze boomjes van 1/2 Zien 1/2 jaren hebben geplant. De afzetting van de heeren *Boeije* en *le Sage* is tevens President van het Hof van Zierikzee en van den Heer *Balk* het Advokaat Generaal

8782
welke beide Heeren tot het Roomsch Katholijk Kerkgenootschap behooren, heeft het Engelsch Gouvernement een bewijs van verdraagzaamheid gegeven. Deze posten behooren tot de zeeraanzienelijke, en het gebeurt maar zeer zelden, dat Roomsch Katholijken in rijken waar de bevolking meest onroomsch is, tot zekere posten van trouwen worden verheven. Men mag hooften dat door deze bevoordelingen de verdraagzaamheid van beide kerkelijke gezindheden zal worden bevorderd.

VERSLAG nopens den staat der Provincie Noord-Brabant, aan de vergadering der Provinciale staten, bij derzelver gewone bijeenkomst in den jare 1838 aangeboden.

Met inachtneming der tot hiertoe gevolgde rangschikking, hebben wij de eer, omtrent den staat dezer Provincie, en de voornaamste aangelegenheden die in den nu afgelopen jaarkring bij de Provinciale Administratie zijn voorgekomen, het volgende aan U. E. G. A. mede te deelen.

Provinciaal Bestuur.

In dit jaar heeft geene aftreding van de Provinciale Staten moeten plaats hebben; en wij kunnen dit verslag niet gelukkiger aanvangen, dan met de betuiging van ons genoegen, dat de voorzienigheid ons allen in het leven spaarde, en dat ook om andere oorzaken geene vacaturen buitengewoon behoeften aangevuld te worden.

Stedelijke Besturen.

De heer *L. Motenschot*, die gedurende eene lange reeks van jaren lid was van het stedelijk Bestuur te Bergen op Zoom vroeg en verkreeg, wegens zijne gevorderde ouderdom, een eervol ontslag uit die betrekking; en door het overlijden dezer dagen van de heeren *J. C. van Naersen* en *J. J. van den Bergh*, is eene Wethoudersplaats in ieder der steden Breda en Grave opengevallen.

De heer *Q. Beljaars* werd benoemd tot Secretaris der stad Tilburg, in plaats van den heer *J. van Santbeek*, overleden.

De vraag, die zich had opgedaan, hoedanig zoude behoord te handeld te worden, ten aanzien van benoemde stedelijke kiezers die noch lezen noch schrijven kunnen, is van Gouvernementswege in dezer voege beantwoordt geworden, dat, bij voorkomende gelegenheden, het er voor behoort te worden gehouden, dat zoodanige kiezers, niet van hun kiesrecht verstoken kunnen worden, maar hetzelve kunnen uitoefenen, hetzij door middel van vooraf ingevulde biljetten, hetzij door middel van biljetten, in de kies-vergadering zelve, door eenen anderen kiezer in wien zij vertrouwen stellen, te vervullen.

In plaats van wijlen Jhr. *J. W. Half Wassehaer van Onkenoor*, werd de heer *J. F. Vermeulen* benoemd tot Distrikt-Kommissaris in het 3e Distrikt, en tevens belast met de waarneming dier functien in het 2e Distrikt, en in plaats van den heer *Vermeulen* voornoemd, de heer *A. J. Ingenhousz* tot Distrikt-Kommissaris in het 7e Distrikt, tevens belast met de waarneming dier functien in het 6e Distrikt.

Bij gelegenheid der aftreding van de Burgemeesters der gemeenten ten platten lande, hetwek op den 2 Januarij van het nu lopende jaar heeft moeten plaats hebben, zijn in eenige gemeenten andere personen, ter vervanging van de aftredende, benoemd geworden.

Ook werd ter bekwaamere tijd voorzien in de wederbenoeming of vervanging van de op dat tijdstip aftredende leden der Plaatselijke Besturen.

Blijkens het verslag van het laatstvoorgaande jaar, zijn alstoen in werking gekomen de door ons vastgestelde bepalingen, ter uitbreiding van de bestaande instructie voor de Distrikt-Kommissarissen in dit gewest, en ter vereenvoudiging van onze betrekkingen met de Plaatselijke Besturen.

Sedert hebben de Distrikt-Kommissarissen aan ons ingezonden de verslagen hunner in het jaar 1837 gedane rondreizen, welke deze Ambtenaren zullen hebben met alle de aangelegenheden der gemeenten, meer naauwkeurig bekend te geraken en het is van die meerdere bekendheid vooral, dat wij in de gevolgen veel goeds van die bepalingen kunnen verwachten. Voor het tegenwoordige vermegen wij dan ook hieromtrent in geene bijzonderheden te moeten treden.

Bevolking.

Volgens de over 1837 ingekomen opgaven bedroeg dezelve op den 1 Januarij van het nu lopende jaar 359,508, dus vermeerderd met 3,370, als volgt:

Die bevolking laat zich aldus verdeelen: Jongmans 117,389. Getrouwde mannen 51,871. Weduwens 7,846. Jonge dochters 115,353. Getrouwde vrouwen 51,982. Weduwen 15,082. Te zamen 359,508.

De bevolking der steden is bevorderd te zijn 70,840, en die van het platte land 288,663.

Het getal der geboren, in 1837, is in de steden: Van het mannelijk geslacht 1,298. Van het vrouwelijk 1,254. Zamen 2,552.

En ten platten lande: Jongens 4,795. Meisjes 4,518. Zamen 9,313. En dus in het geheel 11,865.

Onder de geboorten zijn niet begrepen 473 doodgeborenen; doch onder het getal geboren bevinden zich 119 onechte erkende en 380 onechte niet erkende kinderen, te zamen 499, en dus 37 min-

Van die doodgeborenen zijn er geboren in de steden 202, en ten platten lande 271.

Wij achten het der opmerking wel waardig, hier aan te stippen, dat het getal der in onecht geboren kinderen, hetwelk in het jaar 1831 beliep 415, in 1833 was geklommen tot 816, en sedert van jaar tot jaar vermindering heeft ondergaan, als hebbende het getal derzelve beboopen:

In 1834, 797. In 1835, 692. In 1836, 536. In 1837, 499.

Er zijn overleden: In de steden 1,760; personen ten platten lande 6,222 personen. Zamen 7,982 personen.

Zoo dat er, in 1837, meer gebaren dan overleden zijn 3,883.

Er zijn 2,760 huwelijken in 1837 gesloten; eene cohtscheiding heeft plaats gehad.

In 1837 hebben zich van elders in de gemeenten nedergezet 5,275 personen, en zijn met der woon naar andere gemeenten vertrokken 5,779 personen.

Burgerlijken Stand.

Wat het houden der registers van den burgerlijken stand, hebben wij geene bijzonderheden op te geven.

Belastingen.

De stelsel van 's Rijks belastingen zijn, na het laatst gegeven verslag, geene veranderingen voorgevallen, met uitzondering alléén dat de wet van 23 December 1837, (Staatsblad no. 73), eenige veranderingen in de te heffen opcenten op de accijnsen, tot vermindering op sommige artikelen aan die belastingen onderworpen, eek aangebragt.

Kadaster.

Door U. E. G. A. Al. van den 6 Julij 1837 opgedragen, dat er in det uitkomsten van het kadaster voor de jaren 1836 en 1837, eene verandering, gelegd was, aan Z. M. een nader verloop te doen, zal tenzoo men hebben U. E. G. A. daaromtrent, bij een afzonderlijk rapport, onze gedachten mededeelen, die ons tot heden verhinderd hebben daaraan gevolg te geven.

Begrooting. (Provinciale)

De begrooting van kosten van het bestuur in deze Provincie voor 1836, door U. E. G. A. in hare laatste bijeenkomst gearresteerd en aan Z. M. goedkeuring onderworpen, is door Hoogstdezelve, bij besluit van den 23 Maart 1838, no. 97, vastgesteld op een totaal bedrag van 79,546,66, en over het geheel genomen gelijk aan het vorig jaar; zijnde de vertogen tot het toestaan van ruimere sommen, vooral voor de bureau-geemploijerden, zonder gevolg gebleven, met uitzondering alléén, dat bij de missie van Z., Exc. van Binnenlandsche Zaken, van 17 Julij 1837, no. 191 de kennisgeving, ontvangen is, dat Z. M. hem Minister gemagtigd had om de kosten van bestuur dezer Provincie over 1836 met 400, en over 1837 tenvervolgens met 300 te vermeerderen, ten einde daarmede de uitgaven van het bureau van het kadaster over de gedane jaren te kunnen bestrijden.

Doet de subsidie, welke het Z. M. behaagd heeft ten bedrage van 2,000 te toestaan, en eene gelijke toelage door U. E. G. A., bij de resolutie van den 6 Julij 1837, ten onzer dispositie gesteld, om de vereischte vergrootingen van het Gouvernementsgebouw tot stand gebragt, en zijn daar in de bureaux van Provinciale bewaring van het kadaster, sedert 1 Mei j., overgeplaatst geworden.

De buitengewone toelage van 210,000 ten bezoldiging van de geemploijerden uitsluitend voor het werk van 's Rijks belastingen, geestlijc ook vaststaan voor de openbare jaren 1838, door Z. M. goedgunstig toegestaan.

De begrooting van kosten van het bestuur voor 1836, door ons ontworpen, zijnde bij de grooteleijks naar de van het vorig jaar, hebben wij de derzelve overgeleggen en aan de deliberatien van U. E. G. A. te onderwerpen, en is dat door U. E. G. A. zal zijn gearresteerd, ter goedkeuring aan Z. M. te worden aangeboden.

Een afschrift daarvan is reeds aan Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, op daartoe aan den heer Gouverneur gedane uitnoodiging, overgezonden, en daarvan, bij de delictie der huisoudelijke begrooting van de Streeke Staatsuitgaven, gebruik te maken, welke, overeenkomstig art. 145 van het algemeen reglement over het beheer van 's Rijks middelen, vóór af op den 1 Julij van ieder jaar, Z. Exc. den Minister van Binnenland moet worden overgelegd, doch dien onverminderd blijft in allen gevallen het finaal arresteren van dezelve aan U. E. G. A. over te laten.

door Z. Exc. den Minister is verzocht geworden, aléén met de veranderingen bekend gemaakt te worden, welke U. E. G. A. zouden vermeenen daarin te moeten brengen.

Begrooting (algemeene) van inkomsten en uitgaven der Provincie.

Door Z. M. bij Hoogstdezelver besluit van den 18 September 1837, no. 59, gearresteerd zijnde de algemeene begrooting van inkomsten en middelen, en van uitgaven en behoeften dezer Provincie, voor de dienst van 1838, zoo als dezelve door U. E. G. A. gearresteerd, en aan Hoogst dezelve was voorgedragen geworden, hebben wij ook wederom de eer, het ontwerp dier begrooting voor 1839 opgemaakt, bij deze aan U. E. G. A. overteleggen, in het vertrouwen, dat dezelve door U. E. G. A. zal bevonden worden zoodanig ingerigt te zijn, dat die door U. E. G. A. zal kunnen gearresteerd en aan de goedkeuring Zr. M. aangeboden worden.

Rekeningen wegens de Provinciale Fondsen.

De rekeningen van den heer Administrateur van 's Rijks Schatkist in deze Provincie wegens het beheer der Provinciale fondsen over den jaarkring 1837, zijn ons thijg geworden; dezelve bestaan in:

- 1o. De eerste rekening van het dienstjaar 1837.
- 2o. De eerste suppletoire rekening van het dienstjaar 1836, en
- 3o. De suppletoire of laatste rekening van het dienstjaar 1835.

Wij hebben die rekeningen opgenomen. Voorts wordt den gewonen staat of overzicht van voorschreve rekeningen, derzelve hoofdzakelijken inhoud en het bedrag der saldo's bevattende, hierbij overgelegd.

Gemeenten-Financien.

Van de Stedelijke en Gemeenten-rekeningen, zijn reeds een groot aantal over den jare 1836, door ons opgenomen en gesloten; terwijl wij ten aanzien der gesteldheid van dit werk, van iedere Gemeente in het bijzonder, ons vermeenen te kunnen refereren tot den staat van den stand der Gemeenten-comptabiliteit, tot dit verslag behoorende, uit welken staat levens blijken zal, dat met de aflossing van der Gemeenten gevestigde schulden, eenen merklijken voortgang gemaakt is, ook van die gemeenten in den Lande van Cuyk, welke thans door de plaats gehad hebbende verdeling der Gemeenten-gronden, hiertoe volkomen zijn in staat gesteld en waarvan de aflossing successievelijk bewerkstelligd wordt.

Plaatselijke Belastingen.

In de belastingen, welke in de steden en gemeenten dezer provincie, ter bestrijding hunner behoeften, gegeven worden, heeft sedert het laatst gegeven verslag, geene verandering plaats gehad, en eenige gemeenten ten platten lande, van dit noodzakelijk bevonden is; zijnde ook aan de stad Bergen-op-Zoom, het heffen van een verhoogd havengeld toegestaan en de gemeente van Raamsdonk tot de heffing eener belasting op de honden geautoriseerd.

Even als in vorige jaren, wordt bij dit verslag overgelegd eenen staat, het bedrag der personele omslagen bevattende, hetwelk door iedere gemeente tot goedmaking harer uitgaven, volgens het toegestane op de begrooting, over 1837 is geheven of ingevoerd geworden.

Begrootingen der Steden en Gemeenten.

Wij hebben de eer, zoo als in het vorig jaar, bij deze over te leggen eenen staat, van de voor de steden en gemeenten dezer provincie, over het dienstjaar 1837 gearresteerde begrootingen, bevattende de ontvangsten en uitgaven, welke aan ieder derzelve zijn toegestaan, mitsgaders de batige saldo's, waarmede die zijn afgesloten; terwijl wij, met opzigt tot die begrootingen, de verzekering geven kunnen, dat dezelve door de gemeentebesturen met de vereischte zorg opgemaakt, en door ons, met de meeste nauwkeurnigheid worden naargegaan en gearresteerd.

Fonds van 2 p Ct. op de Gemeenten-inkomsten.

In overeenstemming met de gedane voordragt, nopens het emplou der 2 p Ct. op de gemeenten-inkomsten over 1836, ter beschikking staande van het algemeen bestuur, heeft het Z. M. bij hoogstdezelver besluit van den 5 Junij 1837, no. 76; behaagd goedgunstig te bewilligen, dat, even als vroeger, die gelden ten behoeve der steden en gemeenten, in derzelve kassen gelaten en aangewend worden, behalve tot goedmaking van het aan de provincie opgelegde aandaal in den administratie-kosten der bedelaars werkhuisen, waartoe dit fonds bereids is aangewezen, ook tot vermindering van personele omslagen, als mede ter zoo veel mogelijk tegemoetkoming in de kosten, welke bijna alle steden en gemeenten moeten maken, ten zake van de voortdurende inkwartiering af van de gemeenten van klooper. De Stedelijke en Gemeentebesturen hebben hiervan de vereischte kennisgeving bekomen, terwijl wij ook weder de voordragt gedaan hebben om over dit fonds van 1837, eene gelijke beschikking te

nemen, waarop wij de gunstige dispositie van Z. M. zijn inwachtende.

Opcenten (Buitengewone).

De gewone opcenten op de *grondbelasting*, mitsgaders die op de *personele belasting*, zijn voor alle de Steden en Gemeenten in deze Provincie, op gelijken voet als in vroegere jaren, geheven geworden; met uitzondering dat die heffing op de *grandlasten*, over 1838, voor de gemeenten Lierop en Mierlo, op daartoe door de besturen gedane voordragten, met 's Konings bewilliging, niet heeft plaats gehad, en dat ook door Hoogstdezelve, op de voordragten, van het bestuur der Stad Grave en van de gemeente van Lieshout, is bepaald, dat er geene plaatselijke opcenten op 's rijk's *personele* belasting voor de dienst van 1837, ten behoeve der opgemelde stad en gemeente, zullen geheven worden.

Overboekingen van Eigendoms-overgangen.

Daar ons het goed gevolg gebleken is der maatregelen, welke tot het doen van overboekingen der eigendoms-overgangen genomen zijn, en waarvan wij in ons vorig verslag hebben gewaagd, hebben wij geene zwaarigheid gemaakt, dien zelfden maatregel ook nog voor het jaar 1837, (dienst 1838) uittestrekken; terwijl wij vervolgens, bij het verslag, in het volgend jaar te doen, de eer zullen hebben aan U. E. G. A. onze bevinding kenbaar te maken, in hoe verre daarop, naar ons gevoelen, zal teruggekomen of daarin verandering zal behoeven gebragt te worden.

Kosten van Kazernering der Marechaussées.

Telken jare is uit den post daartoe door U. E. G. A. op de hegrooting toegestaan, eene toelage bij wijze van subsidie geaccordeerd aan die gemeenten, welke door het kazerneren der aldaar gestationeerde brigades Marechaussées, boven anderen waren gedrukt, veroorzaakt wordende door het verschil in aantal, bevolking, en gegoedheid der gemeenten, waarover die brigades zijn gesteld; men houdt zich onledig, met de beoordeeling der door de belanghebbende gemeentebesturen ingezondene begrootingen der kosten van kazernement, waarna de toetekennen tegemoetkoming aan sommige gemeenten, op de dienst van 1837 te affecteren, zal geregeld worden, doch welk bedrag evenwel de vroeger gegevene subsidien niet zal te boven gaan.

Correspondentie-Kosten.

De kosten van correspondentie, alléén in de *vaste jaarwedden* van de distrikt of kantonboden bestaande, zijn regelmatig telken kwartaal gemiddeld, ten bedrage der som daarvoor op de begrooting gebragt zijn, daarvoor in de concept-begrooting voor 1839, wederom de benoodigde of eene gelijke som is voorgedragen.

BERIGT AAN HET PUBLIEK.

De belangrijke vraag „of de *grondrenten* (en hieronder de *rogge* „pachten begrepen) bij art. XXV der staatsregeling voor het Bataafsche volk van den jare 1798 *nominatim* zijn afgeschaft, en bij „mitsdien, die eene dergelijke rente vordert, boven alles gebouwen „is tot het bewijs, dat dezelve niet van *feodalen* of *leenroertigen* „oorsprong is, en zich niet eeniglijk op een langdurig bezit kan „beroepen?” welke questie onlangs voor de Regtbank van eersten „aanleg te 's Hertogenbosch, in eenen *ontkennenden* zin door Advokaat „vokaat *Sassen* en in eenen *bevestigenden* zin door Advokaat „*Luijben* was besleut, en door de Regtbank *ontkennend* was besleut, is thans in *dienselven* zin bij arrest van het Gerechtshof te „s Gravenhage van den 11 dezer maand uitgemaakt op het appel van „de Weduwe *Jan Sijarts*, c. s. te Mill en St. Huibert tegen den „Wel Ed. Geboren Heer *Jan Woutar Hendrik Verheijen* c. s. te Boxmeer.

Het Hof enz.

Overwegende, dat de geintimeerden vorderen betaling van eene *roggepacht* uit een ten processe omschreven stuk land, en alzoo eene *grondrente*; en dat hij art. XXV der staatsregeling van 1798 geene *grondrenten nominatim* zijn afgeschaft.

Overwegende dat de appellanten *moeten* bewijzen, dat de gevorderde rente zijn oorsprong ontleent uit het leenstelsel, en daarom in een direct verband staat.

Overwegende dat de appellanten zoodanig bewijs niet leveren, maar dat door de transporten of schepensbrieven, waaruit de alldi aliteit der rente voldoende blijkt, intengendeel consteert, dat dezelve *haren* oorsprong niet heeft uit het leenstelsel, en dat de behaming van *leenpacht* door een der anteuren der geintimeerden in eenige kwartalen in der tijd aan deze grondrente gegeven niet in staats, om een bewijs der feodale oorsprong daar te stellen.

Overwegende dat eene *roggepacht*, in *gelijkheid* met *immobiel*, goed kan worden geacquireerd door langdurig bezit, en dat het door den regter opgelegd bewijs de strekking heeft om

aan te toonen, niet slechts dat de appellanten de pacht zijn verschuldigd, maar voornamelijk, dat de appellanten die pacht aan geintimeerden moeten betalen.

Doet te niet het appel. Confirmeert het vonnis a quo. Condamneert de appellanten in de kosten en in de boete van appel enz.

(Medegedeelt).

ADVERTENTIE.

Getrouwd: G. M. VAN CLARENBEEK met J. DIRKENBERG. Wed. A. J. VAN HOENSEL. Wischen den 12 Julij 1838.

Er is te bekomen beste NIEUWDE HAAKINGEN aan 20 Cents per stuk bij M. J. KLEIJNTJES, vischbaas, in de Vischstraat, 's Bosch.

AANBESTEDING.

Het Kerkbestuur der Roomsche Katholieke Gemeente van Berlicum, zal op Woensdag den 18 Julij 1838, des morgens ten elf ure, ten huize van GIJSBERTUS SPIERINGS, te Berlicum, het openbaar bij inschrijving en opbod Aanbesteden: HET BOUWEN EENER NIEUWE PASTORIJ, MET DE LEVERANCIE VAN NAGENOEG AL DE BIJHORENDE BENODIGDE MATERIALEN.

Het Bestek, volgens hetwelk de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal ter lezing liggen, te Berlicum, bij GIJSBERTUS SPIERINGS, nabij de nieuwe R. C. Kerk; te 's Hertogenbosch in het Stads-Koninkhuis bij REGGERS en in het Groenhuis bij JANSSEN, te Breda bij JONKERS, te Raamsdonk bij J. KNAAP, te Sliedrecht in de Zwaag, te Hardinaveld in de drie Snoeken, te Gorinchem bij VAN ALPHEN, in den Hooftwagen; te Dordrecht bij P. SMITS, in den Engel; te Nijmegen bij HOLLERMAN in de Rotterdamsche Post, te Breda bij VAN DE VEN in den Leeuw, te Venlo bij VAN DER AAL in de Vergulde Roskam.

Vergulde Roskam.

Nadere informatie zijn te bekomen bij het Kerkbestuur voornoemd, alwaar ook de teekeningen kunnen worden ingezien; terwijl des Maandag vóór de Aanbesteding ter plaatse aanneming zal worden gedaan.

ZEGT HET VOORT.

DEPOT VAN LIKDOORN-PLEISTERS, vervaardigd door den Mr. Operateur M. SCHIEDER van Tyrol. Deze pleisters nemen in den tijd van drie dagen de wortel en tak van en Likdoorn geheel weg, zonder hinder of pijn, hetwelk genoegzaam met roem alom bekend is. Rijnpoort-Boerse met Berigt 51. Woont te Amsterdam Nieuwendijk, hoek Zanisteege, No. 17, alwaar hij is te spreken of te ontbieden. Depot bij E. Bischofer uit Tyrol Handschoen-Magazijn op het Spui, te Haarlem; J. B. van Loon, Boekverkoopster, 's Hage; La Ville de Paris, Rotterdam; Zeeuwsche Koffijhuys Utrecht; Oude BAK, Koffijhuys; Arnhem D. K. Muller, Comp. Boekverkoopster; Nijmegen; C. J. Raaijckens, Zutphen; J. W. Grewink, Apotheker, Leeuwarden; M. Nijstrat, en te 's Bosch, bij D. A. A. de Rooij, Boekverkoopster; te Breda bij van Gulick en Hermans.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Ter Parijssche beurs, van den 12 Julij waren de fondsen gendeeld 5 pCt. 111,50; 3 pCt. 80,60; Nap. r. 98,90; Sp. Ard. 22 Rom. L. 102; Te Antwerpen waren de fondsen den 13 Julij gendeeld, Belg. 101,75; O. Met. 106; Sp. Ard. 21,75; Dif. 6; Nap. r. 97,75; Rom. L. 101,75; Certif. te Antw. 101; Braz. 80; Wissel Amst. en Rot. 5 pCt. 7; nap. en kont.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Zaterdag 14 Julij ten negentien. Werk. Sch. 2 pCt. 54,75; 1 pCt. 101,75; Kant. f 25,75; Amort. Synd. 4 pCt. 96; H. f. 180; 179,75; Cost. in 5 pCt. 99,75; Ard. van 85 pCt. 22.

Te 's Hertogenbosch, D. A. A. DE ROOY, Boek- en Courantdrucker.